

Ja no tinc edat

"Ara, de cop i volta, hauria de posar-me a estudiar la normativa lizondista, tornar als pupitres, fer dictats i redaccions, exercicis gramaticals i gàrgares fonètiques. La idea no m'agrada gens ni mica perquè, quan vas deixant enrere la bandarrerria juvenil, estudiar fatiga, fins i tot potser molt més que no fer el ridícul dedicant-se a la invenció rupestre d'una nova ortografia."

Joaquim Nadal.

Dilluns, 25. "No et distreguis, estimat amic. El GAL ve del CESID, i ja veus que ningú no parla més de tres o quatre trames. Això és, per no dir mentides, una conspiració molt prèvia a la del banquer Mario Conde". Li agrada de fer-se l'interessant amb la teatralitat de les crisis d'estat, de fer-ne sempre un gra massa, amb veu solemne. De tota manera, mai no li he sentit cap història que no tingués un fonament de veritat. Abusa, això sí, de l'*off the record*, un costum que sovint s'assembla al *coitus interruptus*. El confident t'excita amb la promesa de grans revelacions, però quan arriba el moment de la veritat fa marxa enrere i penja el cartell *off the record* al ganxo d'una confidència històrica. "No, el costum no augmenta, si descomptem la venda de ventiladors-escampamerda. Per la resta, la Borsa té bons màxims, baixa l'atur, les grans empreses guanyen diners. A la Carrera de San Jerónimo, en tot cas, l'oposició dretana no domina el joc parlamentari, per una manca de capacitat inventiva que no l'ajudarà a guanyar les eleccions. Anguita prepara una marxa sobre Madrid, quan arribi Nadal. Creu-me, la sopa de ceps és una delícia".

Dimarts, 26. "El problema de l'antiespanyolisme és la imprecisió. Potser hauríem de tornar a parlar d'anticentralisme, de crítica frontal a les rèmores centralistes a pesar dels grans avenços de la Constitució del 1978", m'ho diu de cop i volta un catalanista anònim, un home moderat, sempre que no li to-

Joan-Lluís Marfany.

quin el voraviu. "Tot el mal és als reservats de deu restaurants madrilenys, el terreny històric del *cambalache*. De fet, Madrid ha canviat moltíssim i nosaltres ens n'hem adonat tard, si no és que també hem agafat el gust de *cambalache*, com els vells temps de conspiracions galdosianes a Fornos o Lhardy. Són les grans abraçades, el "*nos vemos*", parlar de "províncies" quan hem fet l'estat de les autonomies. Per la resta, Madrid és una ciutat oberta, potser una mica voluble, estibada de gallecs i bilbaïns, un molt curiós *melting pot* hispànic al bell mig d'una terra encara inconnexa".

Dimecres, 27. Desconec els propòsits estratègics de la política cultural nacionalista, però els resultats que en veig són una mica descoratjadors. Si tota cultura necessita un cert ordre jeràrquic, aquí només tenim un nou escalafó. "Aquesta beca em tocava a mi i l'han donada a qui no tocava", "Bé que el premi era per a mi, el jurat m'ha traït..." Són lamentacions que sentiríem l'un dia sí i l'altre també, si caiguéssim en la temptació malfitosa de circular per algun antre literari. Certament, això passa pertot arreu, però no amb tanta intensitat. En parla Marfany a *La cultura del catalanisme*, perquè si bé "les vel·leïtats d'escriptors són cosa d'adolescents a tot arreu", "a les societats europees veïnes, amb literatures 'nacionals' consolidades, el públic i la crítica acabaven aviat amb aquestes il·lusions -en la majoria dels casos la seva

d'estudiar ortografia

Gabriel Ferrater.

simple presència era suficient—, sempre que no recolzaven damunt uns sòlids fonaments”. Aquí, en canvi, a la Catalunya del tombant de segle, la literatura naixia i el públic s’anava formant, sobretot duta pels mateixos joves catalanistes. Ara mateix trobem a les llibreries productes literaris que una indústria editorial sana i una societat literària adulta no publicarien. Hem generat una revolta igualitària: tot ho publiquem, tots som igual de bons. Hem quintuplicat el cens d’escriptors per rebaixar la qualitat de les obres literàries. Com que encara triomfa la literatura adolescent, faig cua per apuntar-me al club d’escriptors de la tercera edat per veure si qualsevol dia em paguen un viatge a Lorda.

Dijous, 28. Posar-me a estudiar una nova ortografia als quaranta-cinc anys em fa una gran pesa. Vaig aprendre a llegir en mallorquí amb les *Rondaies* de Mossèn Alcover i vaig aprendre a escriure també llegint, de Miquel dels Sants Oliver a Pla, d’Ausiàs March a Ferrater, amb poca urgència per a estudiar gramàtiques ni ortografies, anant d’un escriptor valencià a un de mallorquí o a un de català, sense necessitat de passaport. Ara, de cop i volta, hauria de posar-me a estudiar la normativa lizondista, tornar als pupitres, fer dictats i redaccions, exercicis gramaticals i gàrgares fonètiques. La idea no m’agrada gens ni mica perquè, quan vas deixant enrere la bandarrereria juvenil, estudiar fatiga, fins i tot potser molt més que no fer el

Maria Aurèlia Capmany.

ridícul dedicant-se a la invenció rupestre d’una nova ortografia.

Divendres, 29. Per parlar una mica més de l’escalafó literari, encara no tenim resolta la competició per a substituir les figures de Montserrat Roig i M. Aurèlia Capmany, dues places molt cotitzades.

Valentí Puig